

פרשת ויגש

נושא השבוע: יש לי אחריות

מה בפרשה

- **נאום יהודה** – יהודה התחנן לפני יוסף וביקש ממנו שלא יגרום למות אביו בעכבו את בנימין. כששמע יוסף את דברי אחיו לא יכול היה יותר להתאפק, פרץ בבכי והתוודע אליהם. הוא עודד אותם לשוב לכנען להביא את אביהם כדי להינצל מהרעב ושלח מתנות להם ולאביו.
- **יעקב יורד למצרים** – האחים שבו אל אביהם, ויעקב, בשמעו כי יוסף חי, הסכים לרדת מצרימה. הם ירדו למצרים ונאחזו בארץ גושן, ארץ מקנה.
- **יוסף קונה את אדמות מצרים** – יוסף אסף את כל הכסף שהביאו אליו תמורת המזון, והכניסו לאוצר המלכות. לאחר כמה שנות רעב תם הכסף והוא קנה את אדמות כל הארץ פרט לאדמות הכוהנים.

נושא השבוע

גדולתו ומנהיגותו של שבט יהודה על שבטי ישראל משתקפת בסיפורי האבות בדמותו של האיש **יהודה**. הוא זה ששכנע את האחים למכור את יוסף ולא להרוג אותו, והוא זה שהתחייב להיות **ערב** לבנימין, ואף עמד במבחן **קיום ההבטחה** בעמדו מול יוסף. נאומו של יהודה ליוסף והמוכנות **למסור את נפשו** תחת נפש בנימין היא שהובילה למפנה בעלילה - יוסף שלא יכול היה עוד להתאפק פרץ בבכי והתוודע אל אחיו.

מדוע

סיפור זה מציג התנהגות שהיא "**לפנים משורת הדין**" כלומר, אינה מחויבת על פי החוק, אך אם אדם מרצונו בוחר בה - היא עדיפה ומעניקה לו "נקודות זכות". ניתן לפתוח בשאלה: מה אתם עושים אם אתם **מוצאים** משהו בעל ערך? מנסים למצוא למי הוא שייך. ומה אם לא מוצאים למי הוא **שייך**? לפי ההלכה (החוק היהודי) יש לפרסם מודעה ולאחר פרק זמן סביר שבעל האבדה לא בא לקחתה החפץ יהיה שייך למוצא, מלבד חפצים מאד יקרים, שברור לכולם שהמאבד **לא התייאש** מאובדנם.

קריאת הסיפור ודין

האם הייתם מצפים שהעניינים **יחזרו**? אמנם לעניינים השעורים הן בעלות ערך רב יותר מאשר לאדם אחר, אך ידוע שהשעורים נרקבות לאחר זמן. הטיפול שהעניק רבי פנחס בן יאיר לשעורים יוצא דופן על פי כל אמת מידה, האם הוא היה חייב לעשות את המעשה? לא, הוא עשה מעבר לחובתו - "**לפנים משורת הדין**". ניתן לדון גם באפשרות כי אפשר להיות טוב ואכפתי גם "לפי החוק". אבל האדם האכפתי והאחראי צריך לנסות לחשוב אל צרכי השני גם **מעבר** לחובתו הבסיסית.

ש
י
ר

קטן או גדול / דליה וינשטיין

כשאני רוצה להיות קצת יותר עצמאי
ולהחליט או לעשות דברים בעצמי –
אומרים לי בבית : "אתה עוד קטן,
אחריות ובגרות באות עם הזמן."

אבל כשצריך לשמור על אחי הקטן
או ללוות אותו בדרך לגן –
אז פתאום אני גדול ומאד אחראי
ואפשר להפקיד את חייו בידי.

אז אל תתפלאו שאני רוצה לשאול :
ילד בן עשר הוא קטן או גדול?

